

آیا دستی پشت ما جرات است؟

عباس عبدي

به طور كلي مخالف تحليلهاي مبتني بر نظريه توطئه هستم. كساني كه مطالب مرا پيگيري ميكنند با چنين تحليلي مواجه نشده اند و طبعاً به عنوان يك شيوه مرسوم تحليلي مخالف آن هستم. ولي اين روزها درباره مساله واكسن هر چه فكر ميكنم، ره به جايي نميبرم جز اينكه گمان كنم يك دستي پشت پرده در حال رقم زدن اين وضعيت است، چون عقل سليم نمي تواند چنين رويدادهاي را اتفاقي تحليل كند. شايد شنیده باشید كه بسياري از كشورها به ويژه هند و تركيه در سه ماهه دوم امسال رشدهاي اقتصادي بسيار بالايي را تجربه كردند كه حتي به ۲۰ درصد هم رسيد. اين رشد بالا مرتبط با ركود شديد اقتصادي در سال گذشته اين كشورها بر اثر کرونا بود كه امسال توانستند به وضعيت قبلي برگردند و آن كاهش توليد را به سرعت جبران كنند. علت فقط يك چيز است؛ واكسيناسيون گسترده و برگشتن كشور به شرايط به نسبت عادي. واكسيناسيون گسترده و سريع و رايگان و حتي اجباري سودآورترين سرمايه گذاري كشورها بوده است. از سوي ديگر مطالعات و پژوهشهاي علمي و بدون ذره اي ترديد نشان ميدهد كه واكسن فارغ از هر نوع آن، تاثيرات بسيار تعيين كننده در كاهش مرگ و مير و ابتلا داشته است. نمودارهاي ابتلا و مرگ و مير در امريكا، انگلستان، هند و همه كشورها به خوبي اين مساله را ثابت ميكنند، همه هم ميگويند كه ميان واكسنها انتخاب نكنيد، اولين واكسني كه به دست شما رسيد، بزنيد. اولين واكسن، بهترين واكسن است. با اين وضعيت شاهد آن هستيم كه موج پنجم کرونا در حال درو كردن مردم است و اين موج قابل مقايسه با موارد قبلي نيست و ويروس همچنان در حال كشتار است و فروكش نمي كند. به علاوه كوويد-۱۹ موجب اختلال سيستم ايمني شده و بيماري كشنده و خطرناك قارچ سياه هم به تبعات اين بيماري افزوده شده است.

در چنين شرايطي شاهد اتفاقات عجيب و غريب هستيم. اول از همه يك گزارش از طرف نهاد اصلي متولي بهداشت و درمان كشور ولي از زيرمجموعه غيرمرتبط با موضوع و غيركارشناسي آن منتشر ميشود و كارايي واكسن در ايران را به كلي نفي ميكنند!! واقعيت اين گزارش از دو حال خارج نبود؛ يا دقيق و علمي بود يا مخدوش و نادرست. اگر علمي و معتبر بود، اين پرسش مطرح ميشود كه با توجه به كارايي

قطعي واكسن در جهان، بايد نتيجه گرفت كه حتما واكسن‌هاي وارداتي وزارت بهداشت ايراد داشته كه فاقد اثرگذاري بوده است و بايد خودشان پاسخگو باشند و اگر اين گزارش مخدوش است، چرا نهاد مربوط بايد گزارش مخدوش در موضوع به اين مهمي را توليد و حتي منتشر كند. وزارتخانه‌اي كه تاكنون و پس از ۱۸ ماه نه اجازه دسترسي به داده‌هاي کرونا را مي‌دهد و نه گزارش‌هاي مفيدي داده است، به يك باره يك گزارش مخدوش عليه واكسن را در جامعه منتشر مي‌كند كه متوجه تبعات آن نيست. فراموش نكنيم كه همزمان صدها ميليون دلار براي واردات داروي کرونا هزينه کرده‌اند.

در همين رابطه يك روزنامه گزارشي مي‌نويسد كه واكسن‌هاي سينوفارم وارداتي از چين از كارخانه سينوفارم پكن نيست، بلكه براي ارزان تمام شدن از كارخانه ووهان است كه كيفيت آن پايين‌تر است. با توجه به اينكه واكسن اصلي و غالب مورد استفاده ايران، سينوفارم است، اين گزارش افكار عمومي را عليه زدن واكسن تحريك مي‌كند. البته مسوولان امر اين ادعا را رد و تهديد به شكايه کرده‌اند.

ارزيابي كارايي واكسن نيازمند يك گزارش علمي و كارشناسي دقيق است نه اين نوع مطالب يا شايعاتي كه در فضاي مجازي يا رسانه‌ها ديده ميشود. چرا نهادهاي مربوطه نه خودشان گزارش رسمي و معتبر تهيه مي‌كنند و نه اطلاعات اوليه و خام را در اختيار قرار مي‌دهند تا افراد صاحب صلاحيت از آن گزارش تهيه كنند؟ در اين عدم انتشار منافع چه افراد و گروه‌هايي نهفته است؟ فراموش نكنيم كه كادر درمان از همه گروه‌ها زودتر واكسینه شد. اين گروه از همه گروه‌هاي ديگر بيشتر در معرض ويروس است. خوشبختانه مرگ و مير ناشي از کرونا در اين گروه به شدت کاهش يافت و به نظر ميرسد به صفر نزديك شده است. اگر واكسن كيفيت نداشت، اين کاهش چگونه روي داده است؟

اثرات واكسن در ايران نه تنها از طريق مطالعات ثابت شده است، بلكه شواهد در بلوچستان و خوزستان و در ساير نقاط كشور كما بيش اثر مثبت آن را نشان مي‌دهد و حتي پايين آمدن سن فوت‌شدگان ناشي از افزايش چشمگير ايمني در افراد سالمند است. مشكل واكسن در ايران اين است كه با سرعت اندك و دير آغاز شده است.

همه اينها يكسو، به يك‌باره شاهد آن هستيم كه عليه واكسن تجمع مي‌كنند. تعدادي روحاني و زنان محبه به نام مخالفت با واكسن اجباري!! اعتراض خياباني مي‌كنند. در حالي كه مردم در صف واكسن هستند و گيرشان نمي‌آيد و تاكنون نيز هيچ اجباري هم براي تزريق واكسن اعلام نشده، پس آنان چرا وارد ميدان ميشوند؟ بعد مي‌بينيم كه رييس دانشگاه پزشكي قم مي‌گويد كه تبليغات ضد واكسيناسيون در قم زياد است. كليپ‌هاي دروعي منتشر شده كه مردم يك روستا واكسن زده و

فوت کرده‌اند. خب تعجب نکنید، بازار اصلی طب اسلامی در قم است و کلی‌گرددش مالی دارد و همه اینها در شرایطی است که تصویر رهبری در حال زدن واکسن منتشر شده است و طبعاً برای این جماعت باید حجت باشد. طبعاً حجت چیزهای دیگر است. جالب اینکه به احتمال زیاد مخالفان ایرانی واکسن از باب احتیاط خودشان واکسن می‌زنند و در عین حال که روی منبر تبلیغ طب اسلامی می‌کنند، در آ‌سی‌یوی مجهز بهترین بیمارستان‌ها برای درمان کرونا بستری می‌شوند و عکس می‌گیرند. ضدیت با علم پزشکی را در پوشش فقه ادامه می‌دهند و سمینار پروتکل‌های فقهی مدیریت کرونا برگزار می‌کنند و ماسک هم نمی‌زنند و صدالبته هیچ اشاره‌ای هم نمی‌کنند که وضع مشهد چگونه است که با نادیده گرفتن سفر و زیارت، ارقام فوتی‌های روزانه آنجا را به ۲۰۰ مورد رساندند و معلوم نبود این پروتکل‌های فقهی برای نجات جان مردم مشهد کجا بودند؟

نکته مهم دیگر اینکه چرا این همه ادعا درباره فساد و تخلف درباره تولید و واردات و... امور دیگر واکسن منتشر می‌شود ولی مورد رسیدگی قضایی قرار نمی‌گیرد. هر کس که طرف اتهام قرار می‌گیرد، فقط این جمله کلیشه‌ای را تکرار می‌کند که حق شکایت را برای خودمان محفوظ می‌دانیم. می‌توان گفت واکسن یک نمونه بسیار روشن است که مجموعه‌ای از تعارضات منافع و ایرادات ساختاری نظام تصمیم‌گیری را آشکار می‌کند. ناکارآمدی ناشی از آن در همه چیز قابل مشاهده است. برخی افراد و گروه‌ها هم در این ناکارآمدی منافع کلان دارند. برای همین هر نوع اتهام و ادعایی مطرح می‌شود ولی هیچ یک رسیدگی نمی‌شود. خلاصه اینکه هر چه فکر کنیم که چرا این وضع ادامه دارد؟ چرا باید امروز به جای تحقق رشد اقتصادی شاهد تورم و رکود باشیم و به جای عادی شدن زندگی، شاهد فوت چهار رقمی و حضور مردم در صف‌های طولانی دارو و همزمان شاهد این سیاست‌های ضد واکسن باشیم؟ باید به این نتیجه برسیم که به احتمال قوی دستی پشت ماجرا وجود دارد.